

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

YTTRANDE
2021-10-29

Ärendenummer
NV-06860-21

Infrastrukturdepartementet
i.remissvar@regeringskansliet.se

Naturvårdsverkets yttrande över Promemorian Klimatdeklarationer, dnr I2021/02312

Sammanfattning

Naturvårdsverket tillstyrker förslaget om att införa ett krav på klimatdeklarationer för resor.

Naturvårdsverket avstyrker förslaget om att bli ansvarig tillsynsmyndighet för klimatdeklarationer och bedömer att det finns andra myndigheter som har bättre förutsättningar att genomföra uppgiften.

Naturvårdsverket bedömer att frågan om vilken myndighet som tilldelas föreskrifträtten bör prövas med utgångspunkt av att se om det finns fördelar med att samma myndighet också har tillsynsansvaret.

Naturvårdsverkets ställningstagande och skäl

Lagens syfte och tillämpningsområde, 1-2 §§ lagen

Naturvårdsverket bedömer att klimatdeklarationer utgör en del av flera styrmedel som krävs för att åstadkomma minskad klimatpåverkan från resande och tillstyrker förslaget om att införa ett krav på klimatdeklarationer för resor.

Undantag från skyldighet att lämna en klimatdeklaration, 3 § förordningen

I den föreslagna lagen anges inte vilka trafikslag som omfattas. Naturvårdsverket anser att detta skapar en osäkerhet eftersom de trafikslag som omfattas definieras negativt genom undantaget i 3 § förordningen.

Klimatdeklarationens innehåll, 4 § lagen

Naturvårdsverket konstaterar att det är positivt att förslaget utöver transportörer också omfattar återförsäljare.

Klimatdeklarationens innehåll, 4 § punkt 2 förordningen

Naturvårdsverket tillstyrker förslaget om att höghöjdseffekten ska redovisas i klimatdeklarationen eftersom den står för en mycket betydande del av flygets klimatpåverkan. Det finns dock i dagsläget svårigheter att inkludera höghöjdseffekten på något annat sätt än via schabloner. Naturvårdsverket bedömer att en utförlig analys behöver genomföras för att etablera ett räknesätt som blir mer rättvisande och som inte missgynnar de aktörer som bedriver sin verksamhet på ett sätt som undviker höghöjdseffekten.

Undantag från skyldighet att lämna en klimatdeklaration, 3 § förordningen

Naturvårdsverket bedömer att kravet på klimatdeklarationer bör utökas till fler trafikslag utöver flyg så snart som möjligt, inom ramarna för den föreslagna lagen.

Tillsyn och bemyndiganden, 9 § och 10 § lagen

Enligt förslagets 9 § pekas Naturvårdsverket ut som tillsynsmyndighet och bemyndigas enligt 10 § att meddela föreskrifter om bland annat metoden för att beräkna klimatpåverkan.

Naturvårdsverket delar bedömningen om att myndigheten har kompetens som är relevant för framtagandet av tillämpningsföreskrifter men anser att vilken myndighet som tilldelas det ansvaret ska prövas i det slutgiltiga förslaget. Det bör även prövas om det kan vara lämpligt att låta samma myndighet få ansvar för både framtagande av föreskrifter och tillsyn.

Naturvårdsverket har endast i begränsad omfattning ansvar som tillsynsmyndighet. Tillsynsansvaret enligt 8 § lagen (2020:1173) om vissa utsläpp av växthusgaser innebär att Naturvårdsverket har viss tillsyn över några av de transportörer som erbjuder resor med flyg och som berörs av kravet på klimatdeklarationer. Det ansvaret är just avgränsat till flygoperatörer och inkluderar inte återförsäljare. Inte heller omfattar den tillsynen av andra trafikslag som på sikt kan komma att omfattas av kravet på klimatdeklarationer. Naturvårdsverkets tillsyn av flygoperatörerna är också begränsad till de flygoperatörer som fått sin operativa licens utfärdad i Sverige och ett fåtal så kallade tredjelandsoperatörer registrerade utanför EU. Ett flertal aktörer som erbjuder resor som påbörjas alternativt avslutas i Sverige är därmed exkluderade.

Tillsynen bör bland annat handla om att söka upp och identifiera alla berörda aktörer för att säkerställa att de lämnar klimatdeklarationer enligt kraven. Naturvårdsverket bedömer att en god kännedom om resebranschen är en förutsättning för att kunna bedriva en effektiv tillsyn. Till exempel utövar Konsumentverket redan tillsyn över resebranschens aktörer i alla de trafikslag som berörs av kravet på klimatdeklarationer. Exempel på det är tillsyn av efterlevnaden av paketreselagen (2018:1217), lagen (2015:953) om

kollektivtrafikresenärers rättigheter, och EU:s tåg-, fartygs- och busspassagerarförordningar enligt förordning (2014:1463).

Naturvårdsverket avstyrker sammanfattningsvis förslaget om att bli tillsynsmyndighet för klimatdeklarationer. Vi bedömer att det finns andra myndigheter som har bättre förutsättningar för att genomföra uppgiften.

Övriga synpunkter

I 5 § 2 lagen nämns *totala klimatpåverkan*, medan 5 § 1 bara nämner *klimatpåverkan*. Naturvårdsverket bedömer att det bör övervägas om 5 § 1 också ska ange att det är den *totala klimatpåverkan* som ska fördelas per kilometer, för att förtydliga att det som avses är samma slags klimatpåverkan som kvantifieras i enlighet med 5 § 2, men fördelad per kilometer.

Beslut om detta yttrande har fattats av ställföreträdande generaldirektören Kerstin Cederlöf efter föredragning av avdelningschefen Maria Ohlman.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit enhetschef Gunilla Sallhed, handläggarna Lena Nerkegård, Olle Palmqvist och Mats Björnell.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

För Naturvårdsverket

Kerstin Cederlöf

Maria Ohlman

Kopia till:
ivian.paulino.lorenzo@regeringskansliet.se
m.registrator@regeringskansliet.se